

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 3. An, acceptans promissionem matrimonii, hoc ipso tacitè repromittat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

aliquid nihil esset, si scilicet nec per alium promissio absentis facta, foret acceptata: Licet autem in textu *hujus* mentio non fiat; tamen hoc ipso, quod jus approbet, ut validam, promissionem factam absentis, denotare voluit, absentis nomine alium acceptasse; cum ex nullo contractu obligatio oriri possit, nisi ex mutuo consensu, ut colligitur ex L. 1. ff. de Pactis. §. in his, Instit. de Empt. & Vendit. L. contractus C. de Fide Instrument. L. 2. ff. de Actio. & Obligat. & per Barbof. in cit. c. Veniens n. 3. promissio absentis facta, nullo pro eo acceptante, sit revocabilis in utroque foro ante acceptationem.

18. Dices, 2. promissio matrimonii facta *infanti*, revocari non potest, quousque infans veniat ad ætatem, in qua sit aptus acceptando, vel rejiciendo, quod sibi promissum est, argum. L. *Jubemus*. C. de Emancip. liber. Sed Resp. Negando Ant. ita Coniach. D. 22. d. 6. n. 36. contra Sanch. de matr. l. 1. d. 6. n. 27. Nec urget paritas ab Emancipatione. Hæc enim liberat filium ab obligatione, quam fundat in illo jus, concessum parenti ex privilegio juris positivi, cui pater, etiam invito filio, renunciare potest: ac promissio non inducit obligationem ex aliquo, quod soli promittenti liberum est. Plus enim ad acquirendum, quam amittendum jus, requiritur, ut dictum est n. 15.

§. 3.

An, acceptans promissionem matrimonii, hoc ipso tacite repromittat?

19. Affirmativam sequitur Basilus Pontius l. 12. de Sponsal. c. 4. n. 2. & 10. sed negativa probabilior est, quam tenet Sanch. l. 1. d. 5. Castropal. d. 1. de Sponsal. p. 3. n. 8. de Luca l. 1. q. 2. decision. Rotæ, discursu 8. n. 4. & alii. Quia acceptatio promissionis absolutæ, ac merè liberalis, nec tacite est repromissio, seu reciproca promissio promittenti facta; ut manifestum est in acceptatione donationis, legati &c. 2. Quia in dato casu puella non acceptat matrimonium absolutè contrahendum, sed tantum datam fidem, seu promissionem sibi factam de matrimonio contrahendo, si ipsa voluerit; hæc autem datæ fidei acceptatio nullo modo est repromissio; quia certum est, quod longè diversa sint, absolutè

acceptare fidem datam de matrimonio contrahendo, cum acceptans voluerit; & acceptare matrimonium absolutè contrahendum: ergo ex vi primæ acceptationis non inferitur repromissio matrimonii, per promittentem fidem datam oblata.

Hinc sequitur 1. negandum esse, quod 20. omnis promissio futuri matrimonii, naturâ suâ, sit *conditionalis*, aut necessariò respectiva ad repromissionem contrahendi absolutè matrimonii, licet sit acceptatio datæ fidei, præstandi futuro tempore contractum, si alteri placuerit; & ideo ea promissio fieri potest citra onus impositum promissario, solâ intentione se, non alterum, gravandi, ut etiam tenet Pereyra cit. l. 3. n. 665. Sequitur 2. contra Pontium rectè negari, omnem promissionem matrimonii futuri, esse naturâ suâ *essentialiter alligatam* repromissioni futuri matrimonii, *tanquam conditioni*. 1. quia non est de natura promissionis, ut sic, prout dictum est. 2. quia nec est de natura promissionis futuri matrimonii, esse *promissionem per modum contractus onerosi*; quid enim prohibet, eam esse *purè liberalem*, & *absolutam*? & acceptari ut talem à promissario, quatenus est in sui favorem, *habere alterum sibi obligatum*, relicto sibi tempore deliberandi, quid expediat? an contractæ ab altero obligationis executionem urgere? an obligationem remittere?

Hinc, esto transmittatur, quod, si viro 21. dicente: *accipio te in meam uxorem*, mulier respondeat: *placet mihi*, vel *accepto*, hæc acceptatio sit saltem tacita repromissio matrimonii de præsentibus; negatur tamen, quod si viro dicente: *accipiam te in meam uxorem*, mulier respondeat: *placet mihi*, vel *accepto tuam promissionem*, hæc acceptatio sit, saltem tacita repromissio matrimonii de futuro, si loquatur de promissione pura, & merè liberali. Nam, quando vir dicit: *accipio te in meam uxorem*, vir per actualem suam promissionem (quantum est ex se) intendit mulieri constituere *ius in re, seu reale sui corporis ad usum conjugalem*; hoc autem jus mulier sine repromissione non potest acceptare. 1. quia *ius reale* in corpus viri ad usum conjugalem, ex solo contractu conjugali nascitur, qui non stat sine repromissione mulieris. 2. quia si mulier sine repromissione illud jus reale à viro, ex parte sua

absolutè oblatum, acceptaret, quin & ipsa repromitteret, acceptaret jus reale ad copulam *cum non suo*: at in secundo casu, vir per actualem suam promissionem non intendit mulieri constituere *ius in re*, seu *reale in suo corpore ad usum conjugalem*, sed tantum *ius ad rem*, seu *personale*, consequenter constituit solum in se obligationem, si mulier voluerit, ipsi futuro tempore constituendi jus in re, seu reale ad usum conjugalem. Certum autem est, quòd acceptans jus ad rem, seu personale, ab altero exigendi futuro tempore celebrationem contractus, acceptando tale jus se non obliget ad contrahendum. Nam Emphyteuta, pretio volens alienare rem Emphyteuticam, obligatus est illam, præ alio, vendere Domino directo, si hic velit; quin per hoc Dominus directus obligatus maneat ad eam emendam; vel, quin acceptando illud jus in Emphyteutam, etiam tacitè repromittat emptionem de futuro.

22. Et quamvis in tali promissione agatur de matrimonio *in futurum contrahendo*, non tamen sequitur, quòd ille, qui promittit alteri matrimonium pro futuro tempore, postulet ab altero, ut secum consentiat in illud; nam licet verum sit, quòd in tali promissione agatur de *matrimonio contrahendo*; hoc ipsum tamen fieri potest, ut agatur de illo contrahendo, vel *absolutè*, vel *si mulieri placeat*. Unde, si mulier acceptet fidem datam, & consentiat in postulatum per promissionem factam secundo modo, negatur eam hoc ipso repromittere, ut patet ex ipso casu. Hinc etiam negatur, promissionem de futuro matrimonio, habere se *instar permutacionis*, ut vult Pontius; ad summum enim habet se *instar promissionis de futura permutacione*. Unde, sicut acceptans promissionem futuræ permutacionis, non absolutè consentit in permutacionem faciendam, sed solum in fidem datam de illa à promittente præstanda, si alteri placuerit; sic res se habet in acceptatione promissionis matrimonii contrahendi, si ipsi placuerit (nam aliud est *permutacio*, vel *venditio*; aliud *pactum*, seu *promissio* de permutando, vel vendendo, ut inquit Jason in *L. Bone fidei ff. de eo, quod certo loco*. apud Pyrrhum Corradum *praxi dispens. Apostol. l. 7. c. 6. n. 26.*) atqui ibi non fit *repromissio*

faciendi permutacionem etiam de futuro; ergo nec hic repromissio contrahendi matrimonium etiam de futuro.

Nec urget, quod Pontius adducit *de 23. Venditore*. Nam Venditor, etiam absolutè, sed merè gratis (nimirum liberaliter, liberalitate excludente obligationem promittendi venditionem de futuro) potest promittere futuram traditionem mercis pro pretio, sub conditione, si alteri placeat, tali pretio emere, quin alter acceptando talem promissionem, repromittat pretium se daturum, ut, si acceptet reservato jure deliberandi; ergo etiam vir merè gratis, & absolutè potest promittere futuram traditionem sui corporis sub conditione, si alteri placeat pariter suum corpus reciprocè in futurum tradere, quin alter acceptans eam promissionem, repromittat suum corpus se daturum, ut, si acceptet salvo jure deliberandi, an velit, an nolit, consentire in promissionis executionem, etiam ex parte sua complendam, secundum quod alterius promissio Promissario onerosa est. Ant. pat. non tantum in casu allato *n. 21. de Emphyteuta*; sed etiam in possidente bona retractui subiecta. Nam talis habet obligationem in casu, quo veller alienare ejusmodi bona, ut ea vendat illi, qui habet proximum jus retractus, quin habens jus retractus acceptando talem obligationem, lege vel pacto inductam, etiam tacitè repromittat, vel consentiat in emptionem, etiam de futuro; cum ei semper liberum sit (etiam positâ tali obligatione acceptatâ) illa emere, vel alteri emenda relinquere, quæ possessor eorum bonorum vendere vult.

Ex hoc sequitur 1. contra Pontium *24. cit. c. 4. n. 2.* promissionem futuri matrimonii, licet acceptatam, posse esse *non mutuanam*; quia potest dari acceptatio talis promissionis, quin illa etiam tacitè sit repromissio *ex n. 19.* Sequitur 2. contra eundem *n. 10.* ex promissione futuri matrimonii acceptata, non hoc ipso nasci Sponsalia; hæc enim exigunt promissionem mutuanam *ex n. 6.* sed ea promissio acceptata potest esse non mutua; ergo. Sequitur 3. ad Sponsalia adhuc requiri promissionem, licet viro merè liberaliter promittente, femina acceptet illam promissionem solum ex titulo, ut promittentem habeat

habeat obligatum. Nam, cum ex dictis ea promissio possit esse acceptata sine illa repromissione, sine qua non stant Sponsalia, recte sequitur, ejusmodi promissionem cum tali acceptatione non facere Sponsalia; sic Castropalaus de Sponsal. p. 5. operis moralis d. 1. p. 2. n. 12.

25. Sequitur 4. quod vir promittens futurum matrimonium, vi talis promissionis maneat obligatus, si mulier promissionem acceptet, esto hæc nec tacite repromittat, in casu, quo promissio non est respectiva, & per modum contractus onerosi, sed absoluta, & liberalis. Ita Gobat in Theol. Experim. tr. 10. n. 20. Nam promissio acceptata promittentem obligat saltem naturaliter, quando est dere licita, & possibilibi, ut constat ex cit. c. qualiter, de Pactis. ibi: *studiosè agendum est, ut ea, que promittuntur, opere compleantur.* Sequitur 5. dictam obligationem non obligare in vi Sponsalium (cum in hoc casu nulla sint) sed solum in vi contractus non onerosi; hic enim claudicare potest, seu ex tantum parte obligare, secus Sponsalia. Sequitur 6. si viro promittente futurum matrimonium sub conditione repromissionis, voluntate ad eam sic restricta, ut aliter obligatus esse nolit, mulier promissionem acceptet cum ea conditione, talem acceptationem esse saltem tacitam repromissionem, indeque confurgere Sponsalia, si cætera non desint: sic enim habetur mutua promissio fururi matrimonii.

26. Cum autem raro contingat, futurum matrimonium promitti absolute, ac merè liberaliter, sed plerumque ac regulariter sub onere repromissionis, ut rectè notat Bonacin. de matr. q. 1. p. 1. n. 7. (nisi aliunde constet de gratuita voluntate promittentis, aut is expressè significet, se purè, ac liberaliter promittere) merito præsumitur, fieri sub ea conditione voluntatem restringente, adeoque talis promissionis acceptationem esse tacitam repromissionem. In dubiis enim præsumendum est, quod communiter fit. Cæterum acceptans sine repromissione (ne censeatur promittentis animum contemnerè, vel jus ex acceptata illius promissione acquisitum remittere) non debet nimium promissionem differre, sed vel repromittere; vel se declarare, quod non cupiat

promissionis executionem, ut tenet communis.

§. 4.

De promissione absentis facta.

Promissionem futuri matrimonii posse 27. fieri etiam absentis, constat ex cit. c. veniens §. qui Clerici, vel vovent. Et. illam tamen semper esse revocabilem nullo acceptante, constat ex n. 8. quia sic contractus perfectus non est, consequenter ineptus, ut obligationem pariat, non revocabilem à promittente; sic Castropal. de Sponsal. d. 1. p. 3. n. 6. imò ante omnem acceptationem nec promissio dicitur, sed tantum pollicitatio ex n. 3. & constat ex L. absentis iò. ff. de Donat. his positis,

28. Quæstio est, an, ut promissio futuri matrimonii absentis facta, promittentem irrevocabiliter obliget, sufficiat, acceptari ab alio nomine absentis? Resp. si puella absentis promittatur matrimonium sub conditione repromissionis, promissionem manere revocabilem ante præstitam repromissionem, vel à puella, vel alio habente ad hoc mandatum speciale. Quia, non posita conditione, vis obligandi ex promissione conditionali suspensa manet, prout colligitur ex c. Veniens §. b. t. ubi dicitur, eum non teneri ad matrimonium perficiendum, qui in mulierem consentit, si Pater ejus suum præstaret assensum, nisi Patris voluntas postmodum accedat; cum illius consensus in alieno arbitrio non habito, sed habendo consistat. Et hoc verum est, licet alius, non habens mandatum speciale, loco absentis acceptet; quia hujus acceptatio non ponit conditionem, sub qua facta est promissio, nec etiam rarihabitionem puellæ prius, quam ei talis promissio innotescat. ut dicemus in seqq.

29. Dubitatur tamen, quid dicendum, quando puellæ absentis promittis futurum matrimonium, animo illi constituendi promissionem merè liberalem? an, si ejus loco promissionem acceptet aliquis, qui pro illa stipulari potest (ut Pater) promissio reddatur irrevocabilis, donec absens, post notitiam promissionis acceptatæ, obligationem remittat? Affirmativam sequitur Sanch. l. 1. hic d. 7. à n. 3. Resp. 1. si promissio facta sit absentis, verbis ad illam